

ISTORIC Școala cu clasele I-VIII Păltinoasa

În viața spirituală a satului Păltinoasa, școala a jucat un rol important. Alături de biserică, a modelat trăsăturile personalității oamenilor – fiecare dintre cele două instituții după principii și metode specifice. Școala, ca instituție, a apărut relativ târziu, la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Cronica Școlii primare, lucrare manuscris făcută de directorul Pohoăț Vasile, menționează că până în anul 1892 învățământul se făcea în pridvorul bisericii de către preoți.

În anul 1892 statul Austro-Ungar a înființat școala satească. Profesorul Nicolae Popescu vehiculează în „*Monografia orașului Gura Humorului*” data de 2 decembrie 1890.

De-a lungul timpului, școala a evoluat și s-a dezvoltat după posibilitățile vremii. Învățătorii erau implicați în activitatea extrașcolară, înființând coruri școlare și sătești, echipe de teatru, societăți arcășești și cabinete de lectură (Cabinetul de lectură „*Paltinul*” înființat în anul 1927, Societatea *Arcașul*, Societatea *Doamnele române*, *Biblioteca populară*).

Populația localității Păltinoasa a evoluat, astfel că pe baza datelor oferite de Primărie situația se prezintă astfel:

total populație – 3270 locuitori, din care:

- bărbați, vârsta 20 – 62 ani: 860, iar peste 62 ani: 286;
- femei: vârsta 20 – 57 ani: 728, iar peste 57 ani: 370;
- număr familii: 1085;
- număr locuințe: 913;

Religii: ortodoxă, marea majoritate. Câteva familii sunt adepți ai cultelor protestante (advențiști de ziua a șaptea, penticostali) și câteva familii sunt catolici.

Școala a știut să sădească în inimilor copiilor dragostea de neam, respectul și admirația față de înaintași. Un dascăl bisericesc, cu numele de Donisan Dimitrie, a fost numit de către organele bisericești pentru a face învățământul cu sătenii.

Efectivele copiilor din Păltinoasa în perioada 1866 – 1878 au fost:

- în 1866 – 42 copii;
- în 1867 – 68 băieți și 64 fete;
- în 1868 – 59 băieți, 62 fete;
- în 1870 – 48 băieți, 38 fete;

- 1871 – 40 băieți, 39 fete
- 1873 – 71 de copii
- 1874 – 76 copii;
- 1875 – 119 copii
- 1876 – 120 copii
- 1877 – 118 copii
- 1878 – 86 copii.

Facem precizarea că aceste cifre reprezintă numai participarea copiilor de confesiune ortodoxă nu și a copiilor catolici sau a altor culte.

Primul director a fost învățătorul Samuil Bucevschi. Școala funcționa cu patru clase.

În anul 1892 din 92 de copii de vârstă școlară frecventau cursurile 50 de elevi. Programele de învățământ erau elaborate de statul Austro-Ungar. Limba de predare era limba română iar germana se predă în două ore pe săptămână. Durata învățământului era de 6 clase. Recrutarea învățăturii se făcea direct din absolvenții Școlii de Aplicație și cu 6 ani de Școală Normală, sau cu liceu și examen diferență.

După confesiune, în anul școlar 1907 – 1908 erau 197 de elevi ortodocși și 87 romano-catolici.

Dintre învățătorii care au funcționat în această perioadă Bucevschi Samuil (a fost și inspector 1900 - 1914) Cozmiuc Cozmiuc Aspazia, Larionescu Popescu George, Mirșovici Prelipceanu George, Zota Gorea Ilarion, Florea Galafira învățătorii români; Rab Bruno, Katarina, Habinger Ștefan - germani. Cei mai meritoși au Chișnovschi și Gheorghe dintre cei mai importanți școala română din Bucovina, director al Școlii Normale, redactor al unei reviste pentru copii, inspector școlar.

școlar între anii Constantin, Aurora, Mihail, Gheorghe, care au fost Jurevschi învățători fost Mihai Tofan, unul dascăli din

Învățătorii erau implicați în activitatea extrașcolară înființând coruri școlare și sătești, echipe de teatru și cabinet de lectură, societăți arcășești.

Exemple: Cabinetul de lectură „*Paltinul*” înființat în anul 1927, Societatea „*Arcașul*”, Societatea „*Doamnele Române*”, Biblioteca Populară.

Primul local de școală s-a construit după primul război mondial în anul 1924, iar în 1936 s-a extins spațiul școlar. În perioada interbelică, școala avut lot experimental și atelier de cusături pentru fete.

Directori au fost: Ilarion Gorea (1911 - 1923); Ștefan Velehorsch (1923 - 1936); Isaia Măcărescu (1936 - 1944).

În timpul celui de-al doilea război mondial, școala a avut multe de suferit. Învățământul se făcea numai cu femei învățătoare deoarece bărbații erau plecați pe front. În martie 1944 a fost evacuat personalul și arhiva cu destinația Craiova deoarece satul se afla în raza operațiunilor militare. Procesul de învățământ s-a întrerupt până în noiembrie 1944 când s-a întors populația din evacuare.

Clădirea școlii care avea 7 săli de clasă, împreună cu locuința directorului și cancelaria a ars complet, pierzându-se și întreaga arhivă.

În primii ani de după război, școala s-a confruntat cu serioase greutăți legate de înlăturarea urmărilor războiului, refacerea localurilor de școală, îmbunătățirea frecvenței elevilor.

Învățământul s-a făcut în trei case a repatriaților germani. În 1949 s-a construit un nou local cu patru săli de clasă, pe temelia căruia se reconstruiește noua școală.

În anul școlar 1949 – 1950 au funcționat 4 clase cu învățătorii Pohoăț Vasile, Muntean Silvia, Manolache Maria, Pohoăț Cornelia și Maxim Virginia.

În anul școlar 1950 – 1951 a luat ființă ciclul II, cu două clase a V-a. După doi ani școala a funcționat cu 9 clase de elevi. Au mai venit învățătorii Maxim Vasile, Vâlcu Elena, Vâlcu Aurelia și Marcu Elvira.

După Legea învățământului din 1948 ciclul I cuprindea clasele I – IV, iar ciclul II clasele V – VII, începând cu anul 1952.

Din anul 1964 – 1965 s-a trecut la învățământul de doi ani iar din 1970 – 1971 s-a înființat prima treaptă de liceu care s-a desființat în anul școlar 1973 – 1974 și s-a reînființat în anul școlar 1982 – 1983.

În anul 1971 s-a dat în folosință corpul nou de școală, dar spațiul a devenit insuficient ca urmare a creșterii populației școlare. Numărul maxim de elevi s-a înregistrat în anul școlar 1992 – 1993: 529 de elevi.

Școli cu număr mic de elevi: Ilișești Gară, înființat în anul 1954 și Olărești care a funcționat între anii 1970 – 1977.

Apropierea de oraș a făcut ca un număr important de învățători și profesori să se transfere la școlile din orașul Gura Humorului și totodată, mulți profesori din oraș predau la Școala Păltinoasa.

Au funcționat în școala noastră profesorii: Tăutu Mihai, Popițan Viorel, Popa Silvestru, Popa Silviu, Popa Hareta, Croitoru Elena, Vornicu Ioan.

După al doilea război mondial, directori au fost:

- Marcu Ion (1944 - 1945);
- Maxim Ion (1945 - 1948);
- Ignat Gheorghe (1948 - 1949);
- Pohoăț Vasile (1949 - 1973);
- Bădăluță Aurel (1973 - 1976);
- Ciocan Nicolai (1976 - 1980);
- Popițan Viorel (1984 - 1985);
- Pârâu Dumitru (1980, cu întrerupere de un an, până în februarie 2005);
- Vaman Vasile (februarie – septembrie 2005);
- Colibaba Elena (2005 - 2006);
- Varvaroi Ovidiu (2006 - 2008);
- Brăteanu Maria (2008-2009)
- Prelipcean Daniela in prezent.